SET A

EDUTECH ACADEMY
NURTURING THE FUTURE...
Classes 5 to 10

N 677

Seat No. | | | | | | | |

2026 I 01 1100 – N 677 - SANSKRIT (E) (SECOND OR THIRD LANGUAGE) (SK)

(REVISED COURSE)

Time : 3 Hours **(Pages 10)** **Max. Marks : 80**

--- MODEL ANSWER ---

प्रथमः विभागः - सुगमसंस्कृतम् |(८)

१. अ)चित्रं दृष्ट्वा नामानि लिखत | (५ तः ४) ४

१. अवलेहः २. परीक्षते ३. पाथेयपात्रम् ४. धौतवस्त्रम् ५. आम्ला

आ) सङ्ख्याः अक्षरैः / अकैः लिखत । (३ तः २) २

१) १७ - सप्तदश २) ५१ - एकपञ्चाशत् ३) अष्टचत्वारिंशत् - ४८

इ) समय-स्तम्भमेलनं कुरुत । २

क्र.	अ	आ
१.	सपाद - सप्त - वादनम्	७.१५
२.	दशाधिक - त्रिवादनम्	३.१०
३.	दशोन - नव वादनम्	९.५०
४.	पञ्चाधिक - अष्टवादनम्	८.०५

द्वितीयः विभागः - गद्यम् । (२०)

२. **अ) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत ।** **[०७]**

१. अवबोधनम् । (४ तः ३) ३

क) उचितं पर्यायं चित्वा वाक्यं पुनर्लिखत।

१. **भगवतः** वदनम् अनल्पेन धाम्ना राजते स्म। २. एषः सुगतः एव ननु भगवान् **गौतमबुद्धः**।

ख) कः कं वदति?

''वत्स, किमिच्छसि?'' **भगवान् सुदासः सुगतं वदति।**

ग) पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत।

महात्मा उद्याने वटवृक्षस्याधस्तादेकस्मिन्नश्मखण्डे उपविष्टः आसीत्।

घ) वाक्यं पुनर्लिखित्वा सत्यम् / असत्यम् इति लिखत।

सार्थवाहस्य चित्ते भक्तिरसार्णवः उदतिष्ठत्। - **असत्यम्।**

२. शब्दज्ञानम् । (३ तः २) २

क) प्रश्ननिर्माणं कुरुत।

सुदासः **कुत्र** प्राप्तवान्?

ख) मेलनं कुरुत।

	विशेषणम्	**विशेष्यम्**
१.	धाम्ना	अनल्पेन
२.	भगवतः	सुगतः

ग) उत्तरपदं लिखत।

१. इत्यब्रवीत् = इति + **अब्रवीत्**।   २. तद्विस्मृत्य = तत् + **विस्मृत्य**।

३. पृथक्करणम्। **२**

क्रमेण योजयत ।

१. सुदासस्य सुगतनिवासं प्रति आगमनम्।

२. सुदासस्य सुगतदर्शनम्।

३. सुगतस्य आशीर्वादप्रदानम्।

४. सुगतदर्शनात् बहुमूल्यस्य अपेक्षायाः विस्मरणम्।

आ. गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत। **[०७]**

१. अवबोधनम् । (४ तः ३) **३**

क. उचितं पर्यायं चित्वा वाक्यं पुनर्लिखत।

१. एते सर्वेऽपि **परिषदि** सहभागिनः।

२. तद्विषयकाः ग्रन्थाः **संस्कृतभाषया** लिखिताः।

ख. पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत ।

समीरः **संस्कृतव्याकरणं सङ्गणकशास्त्रं च इति विषयौ अधिकृत्य** संशोधनं करोति।

ग. वाक्यं पुनर्लिखित्वा सत्यम्/असत्यम् इति लिखत।

मानव्यविद्याविभागे अष्टाध्यायी इति गणितशास्त्रविषयकः ग्रन्थः पाठ्यते। - **असत्यम्।**

घ. एषः गद्यांशः 'प्रतिपदं संस्कृतम्' पाठात् उद्धृतः।

२. शब्दज्ञानम्। (३ तः २) **२**

क. प्रश्ननिर्माणं कुरुत।

प्रसादेन संस्कृतस्य अध्ययनं <u>**कुत्र**</u> कृतम्?

ख. उत्तरपदं लिखत।

१. सर्वेऽपि =   सर्वे + **अपि** ।   २. इत्यासीत् = इति + **आसीत्** ।

ग. लकारं लिखत।

छात्राः संस्कृतमपि पठितुं <u>शक्नुवन्ति</u>। - **लट्लकारः।**

३. पृथक्करणम्।

स्तम्भपूरणं कुरुत।

विश्वसंस्कृत-परिषदि सहभागिनः जनाः	
समीरः	**सङ्गणक - अभियान्त्रिकी छात्रः।**
प्रसादः	रसायनशास्त्रच्छात्रः ।
लीना	**भारतीयभाषाविश्लेषिका।**
तनुजा	पार्श्वनिवेदिका।

इ. माध्यमभाषया सरलार्थं लिखत। (२ तः १) **[०४]**

१.

वसंतसेना –	रदनिके! तुझे स्वागत असो. (पण) हे लहान मूल कोणाचे? अलंकारहीन शरीर असतानाही चंद्राप्रमाणे (सुंदर) चेहरा असणारा हा माझे हृदय आनंदित करतो आहे.
रदनिका –	हा तर आर्य चारुदत्ताचा मुलगा रोहसेन आहे.
वसंतसेना –	(दोन्ही हात पसरवून) ये माझ्या बाळा! (खरोखर) वडिलांचेच रूप अनुसरले आहे. (वडिलांसारखाच आहे.) पण, हा कशासाठी रडतो आहे?
रदनिका –	हा शेजारच्या मुलाच्या सोन्याच्या गाडीबरोबर खेळत होता. थोड्या वेळाने त्याने ती (गाडी) घेतली. त्यानंतर त्याला तीच (गाडी) हवी होती. म्हणून मी ही मातीची गाडी (त्याला) बनवून दिली.

२.

विश्वामित्र –	हे माते, इंद्रदेवाची अवज्ञा (अपमान) नको (च) करू, आम्ही केवळ दुसऱ्या तीरावर जाण्याची इच्छा करतो. माते, कृपा कर, आम्ही सर्व तुझीच मुले आहोत. / तुझेच पुत्र आहोत. तुझे उपकार आम्ही कधीही विसरणार नाही. आम्ही असे काही करणार नाही ज्याने तुझा अवमान होईल. ही माझी प्रतिज्ञा आहे.
नदी (बियास) –	काय? हा माणूस मला माते असे संबोधत आहे?
नदी (सतलज) –	आई स्वत:च्या पुत्राला मदत कशी नाही करणार? हे मानवश्रेष्ठा, फारच छान. पण, तुझे वंशज जर हे वचन विसरले तर?

ई) माध्यमभाषया उत्तरं लिखत। (२ तः १) **२**

१. शङ्करेण संन्यासार्थं कथम् अनुमतिः लब्धा?

उत्तरम् : 'आदिशङ्कराचार्यः' या पाठामध्ये शंकराचार्यांच्या जीवनातील दोन प्रसंग उद्धृत करण्यात आले आहेत.पहिल्या प्रसंगात, एका अटळ परिस्थितीत सापडले असताना, संन्यासी बनू इच्छिणाऱ्या शंकराचार्यांना त्यांची माता कशी अनुमती देते, याचे वर्णन आले आहे.एकदा शंकर स्नानासाठी पूर्णा नदीवर गेले होते. स्नान करत असताना अनपेक्षितपणे एका मगरीने त्यांचा पाय पकडला. वेदना असह्य झाल्याने शंकर जोरात ओरडू लागले. तेव्हा त्यांची आई आर्याम्बा तिथे पोहोचली. अशा दयनीय अवस्थेत शंकराला रडताना पाहून त्याची आई सुद्धा गांगरून गेली. हा अनावस्था प्रसंग म्हणजे आयुष्याचा शेवट अशी शंकराची समजूत झाली व त्याने संन्यासी होण्याची अतृप्त इच्छा आईकडे बोलून दाखविली.

हतबल झालेल्या आईने मनात नसतानाही ही शंकराची शेवटची इच्छा मानून, संन्यास घेण्यासाठी अनुमती दिली.

२. 'सः नरः शत्रुनन्दनः' इति वचनं कथायाः आधारेण स्पष्टीकुरुत।

उत्तरम् : 'व्यसने मित्रपरीक्षा' या कथेच्या संदर्भात 'स: नरः शत्रुनन्दनः' ही उक्ती आलेली दिसून येते. हितोपदेश या पुस्तकात मित्रलाभ 1.3 या प्रकरणात ही कथा आढळते.

धूर्त कोल्हा हरिणाला त्याच्या शब्दांमध्ये फसवितो व त्याच्याशी मैत्री करतो. कोल्हा हरिणाला धान्यांनी भरलेले एक शेत दाखवितो.साहजिकच हरिणाच्या मनात धान्याबद्दल हाव निर्माण होते. पण नंतर, शेताच्या मालकाने टाकलेल्या जाळ्यात हरिण अडकते. हरिणाने कोल्ह्याकडे मदत मागताच धूर्त कोल्हा जाळे घट्ट असल्याचे सांगतो. त्यामुळे तो तोडण्यास समर्थ नाही असे दर्शवितो. हरिणाला कोल्ह्याचा धूर्तपणा हळूहळू लक्षात येतो. कावळ्याचे न ऐकल्याचा त्याला पश्चात्ताप होतो. जेव्हा कावळा हरिणाला शोधत शोधत हरिणाजवळ पोहोचतो, तेव्हा तो 'स: नर: शत्रुनन्दनः' हा श्लोक उद्धृत करतो. या श्लोकाचा अर्थ असा, की, "जो आपल्या मित्रांचा, हितचिंतकांचा सल्ला ऐकत नाही, तो संकटात सापडतो व त्याच्या शत्रूंना आनंदित करतो, त्यांचे शत्रुत्व ओढवून घेतो.

हरिणाने अनोळखी प्राण्यांशी (कोल्ह्याशी) मैत्री न करण्याचा कावळ्याचा सल्ला ऐकला नाही व कोल्ह्याशी मैत्री केल्याने अखेर त्याला जाळ्यात अडकावे लागले. म्हणजे तो संकटात सापडला व हरिणाला शत्रुनन्दन हे विशेषण लागू पडले.

तृतीयः विभागः- पद्यम् । (१८)

प्र.३. अ. पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत। **४**

१. पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टे कृती कुरुत।

क. पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत।

अल्पधीः **यत्र विद्वज्जनः न अस्ति तत्र** श्लाघ्यः भवति।

ख.पद्यांशात् विशेषणे चिनुत ।

भोगकरी , **यशः सुखकरी** विद्या।

ग. सन्धिविग्रहं लिखत।

नमस्तुभ्यम् = **नमः** + **तुभ्यम्** ।

२. पद्यांशं पठित्वा जालरेखाचित्रं पूरयत।

कालक्षेपस्य कारणानि →

१ . वृथाभ्रमणम् २. कुक्रीडा ३. परपीडा ४. अपभाषणम्

आ. माध्यमभाषया उत्तरं लिखत । (२ तः १) **२**

१. 'मानवताधर्मः' इति काव्यस्य आधारेण मानवताधर्मस्य वर्णनं कुरुत।

समाजातील लोकांनी आचरलेल्या धर्मामुळे मानवी समाज टिकून राहतो. उदा.- पालकांनी मुलांचे रक्षण करणे (पितृधर्म, मातृधर्म), मुलांनी पालकांच्या आज्ञेचे पालन करणे (कन्याधर्म, पुत्रधर्म), राजाने प्रजेचे रक्षण करणे, (राजधर्म). याखेरीज, पतिधर्म, पत्नीधर्म इ. महाभारतानुसार, ज्याने सुनिश्चितपणे मानवाचे कल्याण होते, तो धर्म. म्हणून सर्वांनी मानवताधर्माचा अवलंब केला पाहिजे जेणेकरून, मनुष्यजातीची उन्नती व कल्याण होईल.

मानवता सर्वधर्माणां मूलम्। मानवता हे सर्व धर्मांचे मूळ आहे.

२. कदा मदः व्यपगच्छति?

उत्तरम् : 'युग्ममाला' हा अशा श्लोकांचा संग्रह आहे की जेथे श्लोकांचा अर्थ पूर्ण करण्याकरिता तसेच त्याचे भाषिक सौंदर्य वाढविण्यासाठी शब्दयुग्मांचा वापर केलेला दिसून येतो. 'यदा ….. व्यपगतः।' या श्लोकामध्ये एक मनुष्य त्याचे अज्ञान मान्य करतो व ज्ञानी लोकांची संगत फायदेशीर असते हे सांगतो.

या श्लोकातील माणसाला त्याच्या थोड्याशा ज्ञानाचा खोटा अभिमान असतो व या अभिमानामुळे तो स्वतःला सर्वज्ञ समजत असतो पण जेव्हा त्याला ज्ञानी लोकांची संगत प्राप्त होते तेव्हा त्यांच्या सद्विचारांनी या मनुष्याचा अज्ञपणा दूर होतो व तापासारखा त्याचा मद नाहीसा होतो. त्याला त्याच्या चुकीची जाणीव होते.

इ. पद्ये शुध्दे पूर्णे च लिखत। (क , ख तः १ ग , घ तः १) **६**

१. क. रामाभिषेके जलमाहरन्त्या हस्तात् सृतो हेमघटो युवत्याः।
सोपानमार्गेण करोति शब्दं ठंठं ठठं ठं ठठठं ठठं ठः॥ अथवा

ख. रथस्यैकं चक्रं भुजगयमिताः सप्ततुरगाः निरालम्बो मार्गश्चरणविकलः सारथिरपि ।
रविर्यात्येवान्तं प्रतिदिनमपारस्य नभसः क्रियासिध्दिः सत्वे भवति महतां नोपकरणे॥

२. ग. यथा चतुर्भिः कनकं परीक्ष्यते निघर्षणच्छेदनतापताडनैः।
तथा चतुर्भिः पुरुषः परीक्ष्यते श्रुतेन शीलेन गुणेन कर्मणा॥ अथवा

घ. घटं भिन्द्यात् पटं छिन्द्यात् कुर्याद्रासभरोहणम्। येन केन प्रकारेण प्रसिद्धः पुरुषो भवेत्॥

ई. अन्वयं पूरयत । **२**

यदि (अपि) नीतिनिपुणाः **निन्दन्तु** स्तुवन्तु वा, लक्ष्मीः समाविशतु **यथेष्टं** गच्छतु वा, मरणम् अद्य एव अस्तु **युगान्तरे** वा, (तथापि) धीराः न्याय्यात् **पथः** पदं न प्रविचलन्ति।

उ. सरलार्थं लिखत । (३ तः २) **४**

१. **अनुवादः** जे नेहमी वाचनामध्ये मग्न असतात, त्यांना, वाल्मीकि, व्यास, बाण इ. कवी व विद्वान (त्यांच्या लिखाणातून) नेहमी शिकवितात. (या कवींचे साहित्य वाचल्यास वाचकांचा भ्रम दूर होऊन ते ज्ञानी बनतात.)

२. **अनुवादः** ते वाचन हितावह आहे, ज्यामुळे मनुष्याचे चारित्र्य, सद्‌गुणरूपी संपत्ती, ज्ञान, विशेष आकलन व उत्साह (यांचे) संवर्धन होते.

३. **अनुवादः** ज्याप्रमाणे संगीतातील स्वरांचे मूळ हे शेवटी षड्ज च असते त्याप्रमाणे, सर्व धर्म मानवताधर्माचाच आश्रय घेतात.

चतुर्थः विभागः- लेखनकौशलम् । (९)

प्र.४. अ. धातूनाम् अव्ययानां च उपयोगं कृत्वा वाक्यनिर्माणं कुरुत। (६ तः ४) **४**

क. दा - यच्छ् (१ प. प.) वृक्षः जनेभ्यः छायां यच्छति।

ख. रक्ष् (१ प. प.) कृष्णः गोपालान् असुरात् रक्षति।

ग. वि + तृ - तर् (१ प.प.) बालकः मित्रेषु चाकलेहान् वितरति।

घ. अलम् - अलम् कोलाहलेन।

च. ऋते - ज्ञानात् ऋते न यशः।

छ. उपरि - उत्पीठिकायाः उपरि सुधाखण्डाः सन्ति।

अथवा

संस्कृतानुवादं कुरुत ।

१. पर्वतावर मंदिर आहे. **पर्वते मन्दिरं / देवालयः वर्तते।**

२. आम्ही दोघे कुत्र्याला शोधत आहोत. **आवां शुनकं अन्विष्यावः।**

३. ती जेवण शिजवते. **सा भोजनं पचति।**

४. राकेश डाव्या हाताने लिहितो. **राकेशः वामहस्तेन लिखति।**

५. विदयार्थी नदीच्या पाण्यात खेळले. **छात्राः नद्याः जले अखेलन्।**

६. ते दोघे मंगळवारी पुस्तके आणतील. **तौ मङ्गलवासरे पुस्तकानि आनेष्यतः।**

आ) ५ / ७ वाक्यात्मकं निबन्धं लिखत। (३ तः १) **५**

१. मम प्रियः उत्सवः।

भारतीयाः तु उत्सवप्रियाः । भारते विविधपर्वाणि सम्पद्यन्ते। भारते दीपावलिः अतीव महत्त्वपूर्णा । दीपावलिः नाम दीपानाम् आवलिः अतः तस्याः स्वागतं जनाः दीपमालाभिः कुर्वन्ति। एषः प्रकाशस्य उत्सवः। जनाः नूतनवस्त्राणि धारयन्ति मिष्टान्नानि भक्षयन्ति च। गृहिण्यः गृहस्य शोभा रङ्गावलिभिः वर्धयन्ति। गृहस्य प्राङ्गणे आकाशदीपः प्रज्ज्वाल्यते। जनाः गृहे सायङ्काले लक्ष्मीपूजनं कुर्वन्ति । सर्वे परस्परं मिलित्वा मङ्गलकामनां कुर्वन्ति ।

२. मम प्रियः खगः।

मयूरः मम प्रियः खगः। भारतस्य राष्ट्रखगः मयूरः वर्तते। एतस्य केका प्रसिद्धा। मयूरः मेघसखा। मयूरः वर्षाकाले मेघान् दृष्ट्वा नृत्यति। नर्तनसमये तस्य कलापः विस्तृतः भवति। एतस्य चञ्चूः किञ्चित् दीर्घा। मस्तके शिखा विराजते। मयूरः सर्वखगेषु सुन्दरः अतः सः सर्वेषां चित्तानि आकर्षति।

३.मम प्रियः नेता।

बालगङ्गाधरतिलकः मम प्रियः नेता। तेन देशस्य कृते महान् त्यागः कृतः।भारतस्य स्वातन्त्र्यार्थं तेन महान् संघर्षः कृतः।आङ्ग्लशासनेन मण्डालेकारागृहे सः बद्धः। सः तत्रैव गीतारहस्यं नाम ग्रन्थमलिखत्। तस्य वृत्तपत्रस्य नाम केसरी। तिलकः भारतीयानाम् असन्तोषस्य जनकः।'स्वराज्यं मम जन्मसिद्धोऽधिकारः। तं चाहं लभेयैव' इति तस्य ध्येयमासीत्।

अथवा

साहाय्यक-शब्दानाम् आधारेण ५ / ७ वाक्यात्मकं चित्रवर्णनं कुरुत।

(**मञ्जूषा** - तोलयति , क्रीणाति , विक्रीणीते , उपविशति , यच्छति , गृह्णाति , वहति , स्थापयति)

विपण्यां नैके विक्रेतारः सन्ति।

एकः शाकविक्रेता महिलायाः स्यूते शाकं स्थापयति।
अपरः शाकविक्रेता तुलया शाकं तोलयति।
एकः बालक: जनन्या सह शाकं क्रीणाति।
एका फलविक्रेत्री फलानि विक्रीणीते।
एकः विक्रेता मस्तके फलकरण्डकं वहति।
नैके ग्राहकाः विविधानि वस्तूनि गृह्णन्ति।

पञ्चमः विभागः - भाषाभ्यासः। (१७)

५. अ) तालिकापूर्तिं कुरुत। ८

१. नामतालिका। (६ तः ४) २

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्	विभक्तिः
कपेः	**कप्योः**	**कपीनाम्**	षष्ठी
दिशे	दिग्भ्याम्	**दिग्भ्यः**	चतुर्थी
वस्तु	**वस्तुनी**	**वस्तूनि**	व्दितीया

२. सर्वनामतालिका। (६ तः ४) २

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्	विभक्तिः
एतस्यै	**एताभ्याम्**	एताभ्यः	चतुर्थी
त्वाम् / त्वा	**युवाम् / वाम्**	**युष्मान् / वः**	व्दितीया
भवतः	भवद्भ्याम्	**भवद्भ्यः**	पञ्चमी

३. क्रियापदतालिका । (६ तः ४) २

लकारः	एकवचनम्	व्दिवचनम्	बहुवचननम्	पुरुषः
लोट्	स्मराणि	**स्मराव**	**स्मराम**	उत्तमः पुरुषः
लङ्	**आसीः**	**आस्तम्**	आस्त	मध्यमः पुरुषः
विधिलिङ्	**मन्येत**	मन्येयाताम्	**मन्येरन्**	प्रथमः पुरुषः

४. धातुसाधित-विशेषण-तालिका । (६ तः ४) २

धातुः	क्त	क्तवतु	कृत्याः	शतृ / शानच्
कथ् (१०आ. प.)	**कथितः**	कथितवान्	**कथनीयः/ कथ्यः कथयितव्यः**	कथयमानः
नृत् (४प.प.)	नर्तितः	**नर्तितवान्**	**नृत्यः / नर्तितव्यः नर्तनीयः**	नृत्यन्
गम्-गच्छ् (१.प.प.)	**गतः**	गतवान्	गन्तव्यः	**गच्छन्**

आ) निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत। (४ तः ३) **९**

१. योग्यं रूपं लिखित्वा रिक्तस्थानपूर्तिं कुरुत। (५ तः ३) **३**

क. अस्माकं कुटुम्बं संवत्सरस्य **एकवारं**(१) पर्यटनार्थं गच्छति। (आवृत्तिवाचकम्)

ख. भोजने **षट्सु** (६) रसेषु मधुरः रसः मम प्रियः रसः। (सङ्ख्यावाचकम्)

ग. **एकस्मिन्** (१) दिने क्षेत्रपतिना पाशः योजितः। (सङ्ख्यावाचकम्)

घ. भवने मम गृहं **सप्तमे** (७) तले वर्तते। (क्रमवाचकम्)

च. माता **पञ्च** (५) मम युतकं प्रक्षालितवती। (आवृत्तिवाचकम्)

२. समासानां तालिकापूर्तिं कुरुत। (५ तः ३) **३**

	समस्तपदम्	**विग्रहः**	**समासनाम**
क.	शुकसारिकाः	**शुकाः च सारिकाः च**	इतरेतर द्वन्द्वः
ख.	**चोरलुण्ठकभयम्**	चोर लुण्ठकेभ्यः भयम्	पञ्चमी तत्पुरुषः
ग.	**किञ्चिज्ज्ञः**	किञ्चित् जानाति इति	उपपद तत्पुरुषः
घ.	अनावश्यकम्	**न आवश्यकम्**	नञ् तत्पुरुषः
च.	सूक्ष्मकणाः	सूक्ष्माः कणाः	**कर्मधारय**

३. समानार्थकशब्दान् / विरुद्धार्थकशब्दान् लिखत। (५ तः ३) **३**

१. अधमः = **नीचः** २. राजा = **नृपः, भूपः, पार्थिवः** ३. दक्षः = **चतुरः, पटुः**

४. प्राचीना x **आधुनिका, अर्वाचीना** ५. पुरतः x **पृष्ठतः**

४. सूचनानुसारं कृतीः कुरुत । (५ तः ३) **३**

क) महर्षिः परमाणोः व्याख्यां कृतवान्।

ख) मृगः प्रत्यहं तत्र अगच्छत् सस्यम् अखादत् च।

ग) भवान् धनुः त्यजतु।

घ) अहम् अध्ययने यत्नं कुर्याम्।

च) गणेशः महाभारतं लिखति।

<u>षष्ठः विभागः - अपठितम् । (८)</u>

अ) गद्यांशं पठित्वा कृतीः कुरुत । (६ तः ४) **४**

१. पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत ।

कमलस्य **जलजम्, नीरजम् , अम्बुजम् एतानि** अपराणि नामानि?

२. प्रातिपदिकं लिखत ।

क. जनैः - **जन** ख. अस्य - **इदम्**

३. वाक्यं पुनर्लिखित्वा सत्यम् / असत्यम् इति लिखत।

तडागे विकसितानां कमलानां शोभा अतीव दर्शनीया वर्तते। → **सत्यम्**

४. माध्यमभाषया सरलार्थं लिखत ।

तस्य उपरि भ्रमराः गुञ्जन्ति। **भुंगे त्यांच्यावर गुंजारव करतात.**

५. गद्यांशात् लट् - लकारस्य क्रियापदं चिनुत लिखत च।

लट् लकारः → भवन्ति, अस्ति, जायते, रोचते, गुञ्जन्ति, विभान्ति, वर्तते।

६. कारकपरिचयं कुरुत ।

लक्ष्मीः <u>कमले</u> तिष्ठति। कमले - **अधिकरणम्**

आ) १. पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टे कृती कुरुत। ४

क) पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत । (२ तः १) १

१. अञ्जलिस्थानि पुष्पाणि **करद्वयम्** वासयन्ति।

२. **सुमनसां** प्रीतिः वामदक्षिणयोः समा।

ख) समानार्थक शब्दं लिखत। १

पुष्पम् = **कुसुमम्, पुष्पम्, सुमम् ।** ।

२. पद्यांशं पठित्वा जालरेखाचित्रं पूरयत । २

अहिंसा →

१. परमः **धर्मः।** २. परः **दमः।**

३. परमं **दानम्** । ४.परमं **तपः**।

....All The Best....

EDUTECH ACADEMY
NURTURING THE FUTURE....
— SCHOOL SECTION —

CIDCO BRANCH
9168 444 999
1ST FLOOR, INFRONT OF BALIRAM PATIL SCHOOL

HARSUL-SAWANGI BRANCH
9168 044 999
1ST FLOOR, INFRONT OF PANAD SUPER MARKET